

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2024-849587362

DOS-2015-0005387

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

19 maart 2024

Eindtermijn

19 maart 2024

Onderwerp

Communicatie over de ontwikkelingen rondom netcongestie in Zuid-Holland

Advies

1. In te stemmen met het periodiek informeren van Provinciale Staten over de ontwikkelingen rondom netcongestie.
2. Vast te stellen de GS-brief naar Provinciale Staten, waarmee Provinciale Staten geïnformeerd worden over ontwikkelingen rondom netcongestie in Zuid-Holland.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over netcongestie in Zuid-Holland.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- in de brief aan Provinciale Staten aan te geven dat over netcongestie in het Haven Industrieel Complex al eerder een informerende brief naar de Staten is verstuurd;
- een check te doen op de publiekssamenvatting ten aanzien van de uitleg van netcongestie en deze nog verder aan te vullen/verduidelijken.

Bijlagen

1. GS brief aan PS over ontwikkelingen netcongestie
2. Overzicht netcongestie Zuid-Holland feb 24

1 Toelichting voor het College

Het Nederlands elektriciteitsnet staat onder druk; in grote delen van Nederland is sprake van krapte op het elektriciteitsnet. Ook in Zuid-Holland is er in steeds meer gebieden sprake van netcongestie of loopt er een congestie onderzoek, een zogenoemde vooraankondiging. Eerder heeft TenneT netcongestie afgekondigd voor het Haven Industrieel Complex (HIC, zie ook PZH-2022-820356305). Netbeheerder Stedin heeft de laatste tijd diverse aankondigingen gedaan voor gebieden waar een netcongestie onderzoek gaat starten. Netcongestie is nu nog beperkt tot delen van Zuid-Holland. Echter naar verwachting zal dit de komende jaren snel gaan toenemen. Gezien dit gegeven is het voorstel hierover de Staten periodiek te informeren door een voortgangsbrief te sturen over netcongestie waarbij enerzijds inzicht gegeven wordt rondom de actuele netcongestie situatie, de mogelijke impact die dit heeft op opgaven en ook de acties die genomen worden.

De behoefte aan ontwikkeling van de elektriciteitsinfrastructuur overstijgt wat met de gangbare werkwijze kan worden gerealiseerd door schaarste van tijd, ruimte, geld en menskracht. Om te zorgen voor voldoende energie-aanbod is het cruciaal, om naast het elektriciteitsnet zo snel mogelijk uit te breiden, maximaal in te zetten op flexibel en efficiënt gebruik van het net. Transportcapaciteit is een randvoorwaarde om te elektrificeren en klimaatdoelen te behalen. Daarnaast is transportcapaciteit essentieel onze opgaven te realiseren en om een aantrekkelijke provincie te blijven voor bedrijven om zich te vestigen.

Met TenneT, Stedin, Liander, Westland Infra, Gasunie, gemeenten en Regionale Energie Strategie regio's (RES'en) werken we als provincie in de 'Energieraad Zuid-Holland' samen aan een perspectief voor verduurzaming, beter benutten van energie-infrastructuur, oplossingen voor netcongestie en aan het toekomstige energiesysteem. Deze aanpak bestaat uit drie sporen:

1. *sneller bouwen* aan meer netcapaciteit;
2. inzetten op *slimme oplossingen* en het beter benutten van het elektriciteitsnet;
3. *Integraal programmeren* van het energiesysteem van de toekomst, het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK).

Deze sporen zijn alle drie belangrijk om congestieproblematiek op de korte termijn te verlichten, op de middellange termijn te verhelpen en op de lange termijn te voorkomen. Samen met netbeheerders monitoren we de pMIEK-projecten en stemmen we (ruimtelijke)procedures af, zodat uitbreiding van elektriciteitsnetten geen vertraging oploopt en zoeken we al de randen op binnen ons omgevingsbeleid. Op die manier maken wij het mogelijk om transformatorstations en andere energie-infrastructuur (ruimtelijk) in te passen. Daarnaast is bewustere sturing op een toekomstbestendig gebruik van netcapaciteit, ruimte en energie in Zuid-Holland nodig voor toekomstig energiesysteem en wordt dit afgestemd met het ruimtelijk voorstel.

Gezien het belang van energie-infrastructuur komt de Energieraad Zuid-Holland twee maandelijks bijeen. Ook wordt afgestemd met de inzet van het Rijk op netcongestie, het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN) en wordt met gemeenten de aanpak afgestemd, dat dit aansluit bij onlangs gepubliceerde Actieagenda Netcongestie op het Laagspanningsnet. Vanuit het Rijk zal dit voorjaar een stimuleringsfonds ingericht worden voor het lokaal beter benutten en uitwisselen van energie tussen bedrijven en energiegemeenschappen, het samenwerken in "energiehubs". Hiervoor worden momenteel bestuurlijke afspraken gemaakt tussen onder andere Rijk, IPO en VNG. Als provincie zullen we daar een belangrijke rol in gaan spelen. Dit wordt nader uitgewerkt.

Voor 2024 en 2025 worden voor de inzet op netcongestie middelen beschikbaar gesteld door het Rijk.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 325.000,00
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Er wordt geen juridische verplichting aangegaan.

2 Voorafgaande besluitvorming

In januari 2021 heeft de provincie de Systeemstudie Energie Infrastructuur Zuid-Holland 2020-2030-2050 vastgesteld, waaruit blijkt dat regionale energie infrastructuur gaat dan ook aanzienlijk veranderen en intensiveren. Aansluitend is in IPO-verband ook gesproken over regionale energie-infrastructuur en is besloten om als provincies een actieve rol te nemen bij het integraal programmeren van de regionale energie-infrastructuur. Afgesproken is dit aan te laten sluiten bij landelijke trajecten, het BO MIEK (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat) en de ruimtelijk borging daarvan. GS heeft eind 2022 een startnotitie vastgesteld voor het pMIEK en in juni 2023 is het pMIEK 1.0 vastgesteld. Eind 2023 is door GS de werkwijze voor de uitvoering van het pMIEK vastgesteld.

3 Proces

De samenwerking aan energie-infrastructuur is vormgegeven in de "Energieraad Zuid-Holland". Door middel van een werksessie's zijn gemeenten actief betrokken hierbij. Intern is betrokkenheid en afstemming met diverse beleidsopgaven, waaronder Ruimte en Economie. Na besluitvorming wordt Provinciale Staten geïnformeerd middels een brief. Provinciale Staten zal periodiek middel een brief geïnformeerd gaan worden.

4 Participatie en rolneming

De netbeheerders informeren alle relevante stakeholders als er een netcongestie aankondiging gedaan wordt. Aanvullend organiseert de provincie samen met de netbeheerders diverse werksessie's en kennisdelers waarvoor alle gemeenten en RES-regio's in de provincie uitgenodigd zijn.

5 Communicatiestrategie

Communicatie rondom netcongestie in Zuid-Holland zal op de provinciale webpagina voor energie-infrastructuur beschikbaar komen. Vanuit de Energieraad Zuid-Holland wordt voorgesteld om als introductie een webinar over netcongestie te organiseren voor Staten- en Raadsleden in Zuid-Holland.